

Läbi r helise akna

Saku

Sõnumid

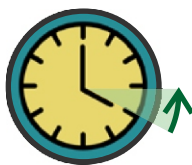
www.sakuvald.ee/ss

26. oktoober
2012
19 (340)
Hind
0,50 eurot

SAKU V

Pühapäeva öösel läheb Eesti üle talveajale

28. oktoobril kell 4 lükka-me kella-osutid tunni võrra tagasi

Vallavolikogu kehtestas jäätmehoolduseeskirja uue redaktsiooni

Mida elanikud teadma peaksid, tutvustab kesk-konnakaitse inspektor Jana Mehine / lk 5-6

Valminud on Saku uue põhikooli ja spordihalli detailplaneeringu eskiis.

Tule ja räägi kaasa avalikul arutelul 7. novembril kell 18 Saku vallavalitsuse saalis!

Saku teed ja tänavad saavad korda

Kesknädala hommikul käis Uus-Saku tänaval kibekiire äärekivide paigaldamine (pildil). Ilmaolude lubades saavad ehk peagi tööd alustada ka asfaldimasinad. Kus ja millal Saku tänavad korda tehakse, loe / lk 2-3

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
Häirekeskuse abitelefoni	1345
Perearsti nõuande telefon	1220
Saue konstaablijaoskonna SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	672 8300
Korrapidaja	612 4510
Konstaablid	612 4552
Volitatud loomaarst	504 1060

Torustike ehitustöödel välja kaevatud pinnasest ja mullast kerkivad mäed / lk 7

Saku Ülase 1 elamu võitis korteriühistute konkursi / lk 7

Nõlvaku lasteaias elustatakse vanu traditsioone / lk 9

Saku Kolmiku 2012. aasta hooaja tulemused / lk 10

Suur ristsõna / lk 12

Saku Valla Majas peeti taas raamatulaata / lk 15

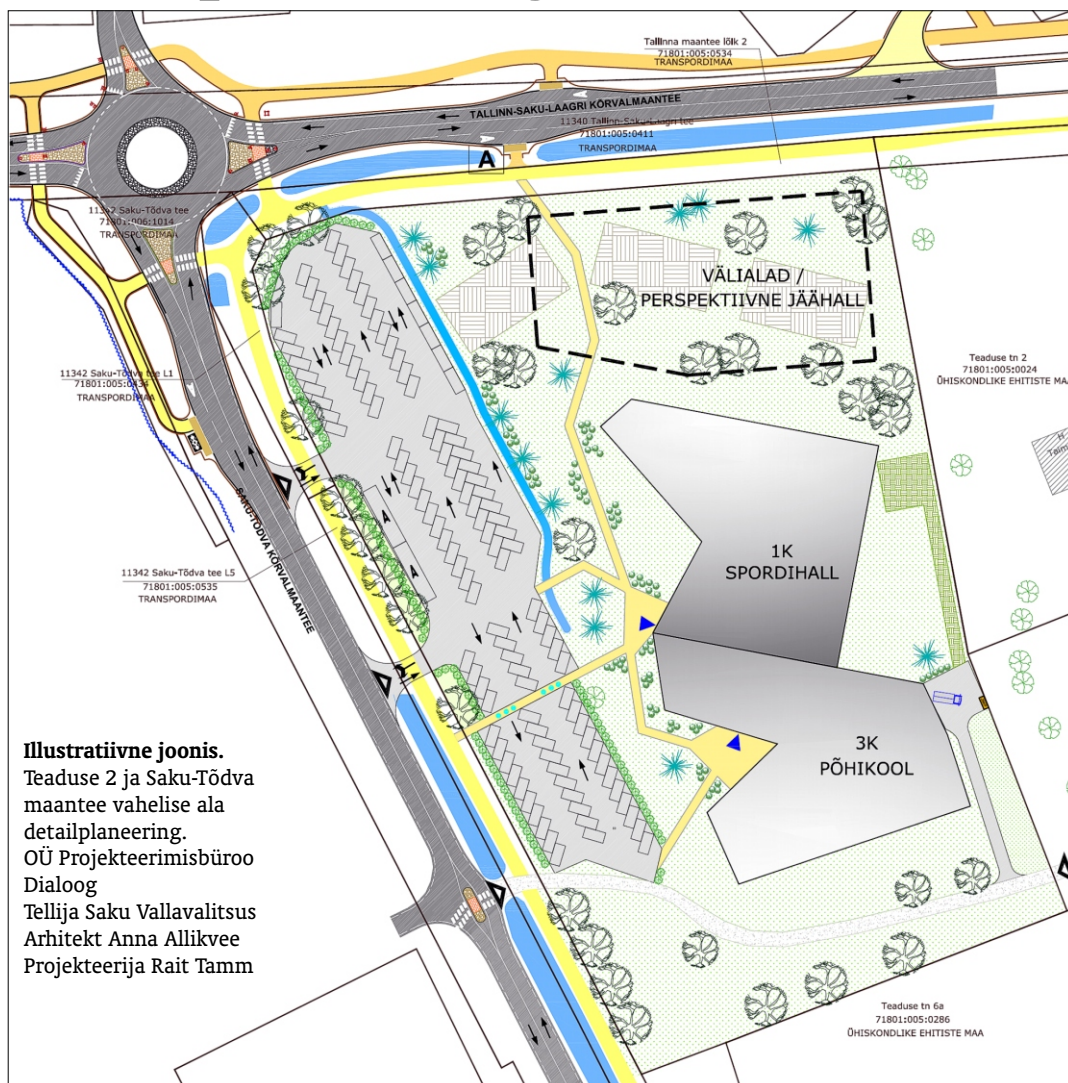
Sakus toimus suur tantsuturniir

Tantsukooli Danceland korraldatud laste ja noorte võistlustantsuturniiril "Corny karikas" Saku Valla Spordikeskuses osales 193 paari üle Eesti / lk 8-9

Saku Sõnumid jälle
9. novembril 2012

Tule ja räägi kaasa põhikooli ja spordihoone detailplaneeringu eskiisi avalikul arutelul!

Illustratiivne joonis.

Teaduse 2 ja Saku-Tõdva maantee vahelise ala detailplaneering. OÜ Projekteerimisbüroo Dialoog
Tellija Saku Vallavalitsus
Arhitekt Anna Allikvee
Projekteerija Rait Tamm

MAIRE LAUR

Ehitus- ja planeerimisteenistuse juht

Saku alevikus Teaduse tn 2 ja Saku-Tõdva maantee vahelisel alal (Tallinna maantee ja Traani tee nurgas) on algatatud detailplaneering spordihoone ja põhikooli ehitamiseks. Planeeringu koostaja on projekteerimisbüroo Dialoog OÜ.

Põhikooli kavandamisel on arvestatud, et hoonesse mahuks igat klassikomplekti (1.-9. klass) kolm. Koolimaja on kavandatud 3-korruselise, sealt on võimalik otse spordihoonesse pääseda.

Koolist põhja pool asuv spordihoone on planeeritud 1-korruselise. Spordihoone kavandamisel on püütud vallaelanikele võimalikult laialdasi sportimisvõimalusi pakkuda: hoonesse tulevad jõu- ja aerobikasaal, erinevad rühmatreeningute saalid, saalihoki ja saaljalgpalli mängimiseks vajalikud ruumid, tribüünid pealtvaatajatele jne.

Planeeringuala põhjapoolsemasse külge on võimalik edaspidi jäähall ehitada.

Saku-Tõdva maantee äärde on kavandatud ühine parkla nii kooli kui ka spordihoone tarbeks. Parkimis-kohti on ette nähtud 118.

Põhikooli ja spordihoone detailplaneeringu eskiisi on tutvumiseks välja pandud Saku Vallaraamatukogus (Saku, Teaduse tn 1), samuti saab eskiisiga tutvuda Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/> 26446

Eskiisi avalik arutelu toimub kolmapäeval, 7. novembril 2012 kell 18 Saku Vallavalitsuse saalis (Saku, Teaduse tn 1, ruum 211).

Saku aleviku teede ja tänavate remondist

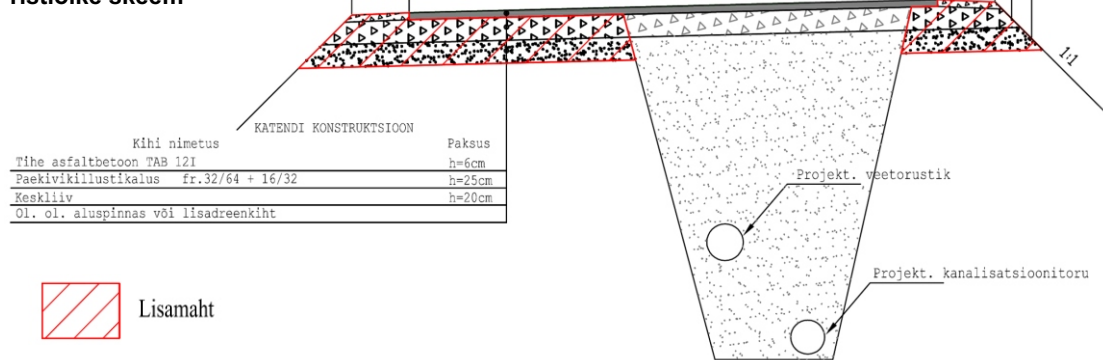
TOIVO ALASOO

Tehnilise infrastruktuuri spetsialist

Saku aleviku tänavatel on alates 2011. aasta märtsikuust käinud ulatuslikud tööd, mida elanikud seostavad ÜVK ehk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projektiga. Saku alevik on jagatud kolmeks piirkonnaks (vt kaarti kõrvallehel), I ja III piirkonnas teeb töid Skanska EMV AS, II piirkonnas Nordeccon AS.

Teedel toimuv on tekitanud palju vastukaja. ➤ Lk 3

Saku aleviku II piirkonna teede alusmahtude ristlõike skeem

Ühelt poolt ei olda rahul pori, tolmu, müra, vibratsiooni, kõikjal sõitvate suurte masinate ja liikluse ümberkorraldustega, teisalt oodatakse, et varem aukliku asfalt- või mustkatttega tänavad saaksid ÜVK ehituse käigus uue sileda katte ning seni veel kruuskatttega teed tolmuva baks.

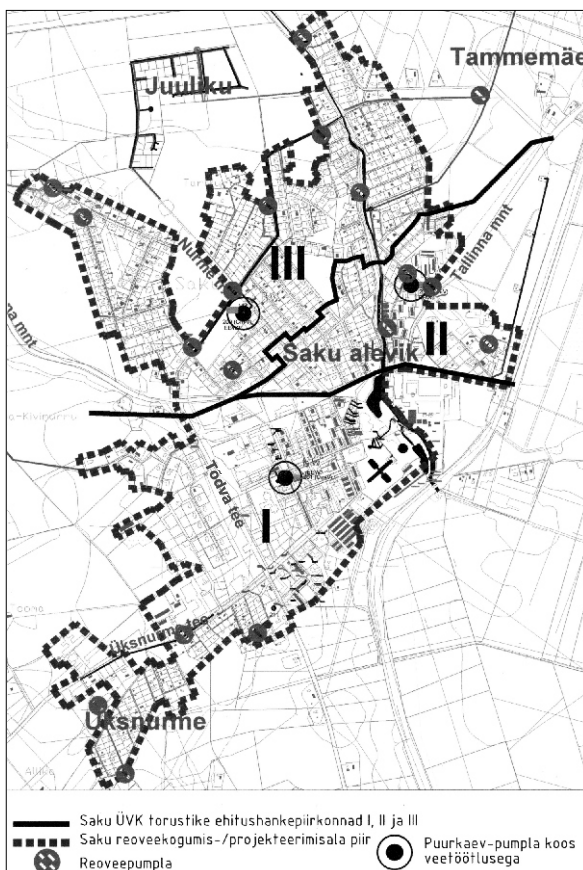
Tegelikult Euroopa Ühtekuuluvusfondi poolt rahastatav vee- ja kanalisatsiooniprojekt uusi korralikke teid kaasa ei too, ehitajal ei ole kohustust torutööde lõppedes tänavaid kogu ulatuses rekonstrueerida: Euroopa Liidu abi on eraldatud vaid kaevetöödest haaratud teosade endise seisundi taastamiseks ja lõhutud katte uuendamiseks. Laiematel tänavatel, kus torustike kaevikud jooksevad ühes ääres, on abikõlblikuks ainult kaeviku ulatus (vt joonist lk 2): ehitaja peab rekonstrueerima vaid kitsa riba, paremal juhul poole tänavast.

Senised kaevamised on näidanud, et enamikul Saku tänavatest puudub koormust taluv tee alus, tänavad on ehitatud otse mullale. Majanduslikult on mõistlik kaevata torutööde käigus välja ka tänavate ja teede all olev muld kogu tee laiuses, ehitada ühekorraga korralik kaasaja liikluskorraldusele vastav alus ja taastada kate. Saku vald ongi seda teed läinud: samaaegselt torutöödega rekonstrueeritakse täies mahus ka kõik töödest hõlmatud tänavad. Aga seda oma raha eest: teede ehitust finantseeritakse 100% vallaelarvest.

Käesolevaks hetkeks on Nordcon AS II piirkonnas lõpetanud ja objekti tellijale üle andnud. Tööde käigus rekonstrueeriti kas täielikult või oma piirkonna ulatuses Aasa, Aiandi, Asula, Jaama põik, Jaama, Kalda, Kannikese, Kesk, Metsa, Mooni, Nurme, Põik, Pärna, Sambla ja Silla tänav, Tamme tee, Ülase tänav ja Ülase 1, 6, 8, 10, 12. Kokku tehti korda 18 tänavat kogupikkusega 5080 jm (jooksvat meetrit). 14 neist olid asfalt- (4481 jm) ja 4 freesafaldi purust kattega (599 jm). Loetletud tänavate rekonstrueerimist rahastati valla eelarvest täiendavalt 210 000 euro ulatuses.

III piirkonnas on trasside ehitus lõppenud ja käib teede rekonstrueerimine, tööde maht on oluliselt suurem. Kas täielikult

Saku aleviku ühisveevärgi ja kanalisatsiooni projekti piirkondade plaan

või oma piirkonna ulatuses rekonstrueeritakse Aasa, Aru, Asula, Heina, Jõe, Kalda, Kanarbiku, Karikakra, Kasteheina, Kesk, Kirsi, Kraavi, Kullerkupu, Kuuse, Kõrre, Laane, Lehis, Luha, Metsa, Metsatuka, Metsise, Murru, Mõtuse ja Männi tänav, Männituka tee, Niidu, Nulu, Nurme, Nurmenuku, Nõlva, Oja, Oru, Piibelehe, Priimula ja Põdra tänav, Pähkli-metsa tee, Pärna, Pärnapuu, Salu, Seedri ja Sinilille tänav, Tamme ja Tammemäe tee, Tari-ku, Teknikumi, Tormi, Tulbi, Tuule, Õuna ja Ülase tänav. III piirkonnas kuulub täies mahus taastamisele 50 tänavat kogupikkusega ca 15800 jm. Neist 7 saab asfaltkatte (2450 jm), 15 immutatud (8376 jm), 7 freesafaldi purust (2023 jm) ja 21 kruuskatte (2952 jm).

Suurest mahust ja heitlikust ilmastikust tingituna edenevad taastustööd aeglaselt. Käesolevaks hetkeks on täies mahus välja ehitatud freesafaldi purust ja asfaltkatttega teed, töö kruuskatttega teedel ja tänavatel käib nii kaua, kui ilmad võimaldavad. Madala õhutemperatuuri ja pidevate vihmasadude tõttu nihkub Jõe, Kalda, Luha, Metsa, Murru ja Pärna tänaval, Tamme teel ja Ülase tänaval immutatud

katete ehitus vaegtööna järgmisesse, 2013. aastasse.

III piirkonnas rahastati teede ja tänavate rekonstrueerimist valla eelarvest ca 613 000 euro ulatuses.

Kahe piirkonna (II ja III) teede täies mahus ja ulatuses taastamiseks panustas Saku vald käesoleval aastal kokku 823 000 euro. Selle raha eest rekonstrueeriti 20880 jm ulatuses tänavaid ja nende osasid, mis ei osutunud vee- ja kanalisatsioonitrasside ehituse käigus abikõlblikeks.

Kahe piirkonna lõikes esile kerkinud probleemidest põhjustasid kõige enam muret olemasolevate trasside - elektri, side, vee ja kanali - asukohad, paigaldussügavused ja ehitamise kvaliteet. Need on rajatud aastakümneid tagasi, valdajad on vahetunud. Pahatihti tuli maa seest välja üllatusi: ammu unustatud kaabli- või torulõike, tee muldkehas 70 cm paksune tuhakiht. Aga probleemid ongi selleks, et neile lahendus leida.

Tänu kõigile inimestele ilmutatud kannatlikkuse eest! Kannatust ja pikka meelt tuleb aga veel varuda, sest III piirkonna tööd on vaja lõpetada. Juba on poole peal trasside ehitus I piirkonnas, kus teede taastamine jääb peamiselt 2013. aastasse.

POLIITIK KIRJUTAB

KAUR LOHK

Vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni esimees, Saku Valla Spordikeskuse nõukogu liige

Saku vald hüvitab oma kodanikele üle poole spordikeskuse kasutamise hinnast!

Saku vald on mitmeid aastaid olnud Eesti omavalitsuste haldusvõimekuse tipus. See on vahva. Usutavasti on enamik sakukaid eluga vallas rahul.

Selleks, et meie vald oleks elamisväärne paik, on vaja raha. Omavalituste, sealhulgas Saku valla põhiline sissetulekuallikas on eraisiku tulumaks. Eraisiku tulumaks laekub omavalitsusele, kuhu inimene on sisse kirjutatud. Hinnanguliselt elab täna aga Saku vallas ca 15% inimesi, kes pole rahvastikuregistri andmetel meie valla elanikud. Nende 1400 inimese maksutulu laekub mõnele teisele omavalitsusele. Selleks on mitmed põhjused, iga inimene erinevad, kuid lõpptulemuseks on, et Saku valla on võimekus kvaliteetset teenust osutada selle võrra väiksem.

Ka need inimesed, kelle elukoht on Saku vallas, kuid kelle tulumaks laekub mõnele teisele omavalitsusele, tarbivad valla poolt kas tasuta pakutavaid või osaliselt doteeritavaid teenuseid: nende lapsed käivad lasteaias, koolis, huvikeskuse ringis, muusikakoolis, trennis.

Mõned faktid:

- iga laps, kes lõpetab Saku Muusikakooli, on saanud valla maksumaksjatelt tuge keskklassi sõiduauto väärtuses; ➤ Lk 4

◀ • huvikeskuse ringides osaleb sadu inimesi, asutuse eelarve kaetakse väga suures ulatuses Saku valla poolt;

• enamik laste ja noorte treeningrühmadest saab valla eelarvest märkimisväärselt tuge;

• noortekeskust ja päevakeskust finantseeritakse valla eelarvest;

• meie koolid on päris tublid, lasteaiakohtade pöuda likvideeritakse jõudumööda - tänaseks on järjekord vaid söimerühmadesse.

Selleks, et Saku vallas oleks ka edaspidi hea elada, et tulevikus saaks investeerida uue kooli ja spordihoone ehitusse, lasteaiade laiendamisse, on oluline, et IGA Sakus elav maksumaksja kasutatavate teenuste eest kaudselt tasuks - sel viisil, et tema poolt makstud tulumaks laekuks just kodus.

Saku poliitikud ja vallajuhid on otsustanud edaspidi selgelt eelistada vallakodanikke, kes kaudselt erinevate teenuste eest juba tasuvad, see tähendab, et on registreerinud oma elukohaks Saku valla.

Üks oluline asutus, mida suur osa vallaelanikke tihti kasutab ja mida valla eelarvest toetatakse, on Saku Valla Spordikeskus. Spordikeskuse teenuste hinnad ei ole 2005. aastast tõusnud ning on täna teiste lähikonna spordirajatiste hindadega võrreldes umbes poole odavamad. Saku valla juhid on otsustanud väärtustada tervislikke eluviise ja hinnata inimesi, kes on registreerinud end Saku valda. SPORDIKESKUSE HINNAD VALLAKODANIKELE EI TÕUSE! See tähendab, et vald doteerib märkimisväärselt osa spordikeskuse kasutamise kuludest. Näiteks inimesel, kes külastab igal nädalal vähemalt korra ujulat ja jõusaali, on aastane „vallakodaniku võit“ üle 300 euro! Küll aga tõstetakse märkimisväärselt hinda külastajatel, kes pole registreeritud Saku valda. Esialgu põhjustab dokumentide ja isikukoodide kontrollimine spordihoones tiptundidel väikesi viivitusi - palume siis mõistvat suhtumist. Samasugune diferentseerimine viiakse läbi ka valla teiste teenuste osas.

Saku vallas tasub elada! Meil on üleskutse kõigile nendele, kes Saku vallas elavad, kuid pole ennast siia registreerinud - tehke seda nüüd!

Volikogu võttis vastu Saku valla jäätmehoolduseeskirja

KAIRIKALLASTE

Vallavolikogu 18. oktoobri istungist võtsid osa **Marianne Rande, Leo Jürgenson, Vaike Pähn, Lemmi Oro, Vladimir Teder, Aare Järvelaid, Viive Rosenberg, Kaur Lohk, Tanel Ots, Marko Tali, Ülle-Triin Enden, Merike Sisask, Tiit Vahenõmm, Sirje Peterson** ja **Mart Siimann**, puudusid **Marti Rehema** ja **Tiiu Rõuk**. Istungit juhatas volikogu esimees **Marianne Rande**, päevakorras oli 10 küsimust.

Vallaelanike küsimuste pooltunnis edastasid **Lemmi Oro** ja **Vaike Pähn** vallaelanike küsimused Saku suusamäe tuleviku- ja Sakust Tallinnasse kulgeva kergliiklustee puhastamise kohta. Vastas vallavanem **Kuno Rooba**.

Volikogu võttis vastu jäätmehoolduseeskirja (vt lk 5-6).

Otsustati vastu võtta detailplaneeringud Saku alevikus Mooni

8 ja Mooni 10 kinnistutel. Mõlema kinnistu detailplaneeringu ülesanne on ehitusõiguse määramine üksikelamu ehitamiseks.

Harju maavanem küsis Saku Vallavolikogult arvamust, kas anda Forestnet OÜ-le luba Tagadi külas asuva Vareti kinnistu omandamiseks. Volikogu otsustas, et kinnistu omandamine on kooskõlas avaliku huviga ega takista vallal täita talle seadusega antud ülesandeid.

Kooskõlastati teemaplaneering „Maagaasi D-kategooria torustiku paiknemine Keila valla territooriumil“. Teemaplaneeringu koostamise eesmärk on planeeritava Kiili-Paldiski D-kategooria maagaasitorustiku asukohta määramine Keila valla piirides. Harju maakonnaplaneering näeb ette uue gaasitrassi rajamise Sakust Paldiskisse läbi Saue ja Keila valla ning Keila linna.

Esimesel lugemisel oli Saku valla 2012. aasta II lisaeelarve.

SA-lt Keskkonnainvesteering

gute Keskus otsustati võtta Saku aleviku veemajandusprojekti mitteabikõlblike kulude tasumiseks laenu kuni 570 000 eurot. Mitteabikõlblikud tööd jaotuvad kolmeks: 246 000 eurot Saku aleviku ÜVK I piirkonna sadeveekanalisatsiooni ehitamiseks; 54 000 eurot Saku aleviku Nurmepakraavi rekonstrueerimise omafinantseeringuks ja 270 000 eurot Saku aleviku ÜVK III piirkonna teede aluskonstruktioonide rajamiseks.

Volikogu otsustas suunata mitmetulundusliku tegevuse toetusfondi II taotlusvoorus jagamata jäänud 1600 eurot kaasfinantseerimise toetuseks (sellest SA-le Rehe Seltsimaja 850 eurot) ning 10 021 eurot jätta mittetulunduslikuks tegevuseks kasutamata.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavolikogu 08.09.2011 määruse „Koolieelse lasteasutuse kulude vanema poolt kaetava osa määr ja tasumise kord“ § 3 lg 3.

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KAIRIKALLASTE

16. oktoobri istungi päevakorras oli 23 punkti.

Kinnitati lasteaiade Päikesekild hoolekogu: **Ulvar Käärt, Margus Rohula, Marko Leemet, Kaire Koik, Tiit Vahenõmm, Maarja Pankova, Helda Pajumägi, Liisa Jõgisalu, Mikk Põdramägi, Sirje Kuldmägi, Piret Kaare, Liis Grünberg, Karin Marks** (vanemate esindajad); **Marika Liivik** (õpetajate esindaja); haridus- ja kultuuri-teenistuse juht (vallavalitsuse esindaja) ning lasteaiade Terake hoolekogu: **Krister Arusoo, Agu Karindi, Pille Maasik, Hannes Mõttus, Martin Raisma, Toomas Põllupüü, Helen D'Souza, Madis Linnamägi, Merike Aarma, Olga Komashko** (vanemate esindajad); **Maie Adamson** (õpetajate esindaja) ning haridus- ja kultuuri-teenistuse juht (vallavalitsuse esindaja).

Otsustati muuta Saku Huvik

keskuse kursusetasusid. 1-4tunnise kursuse hind on 7 eurot, 5-8tunnise kursuse hind 14 eurot.

Otsustati jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Kasemetsa külas Liblika tee 6 kinnistul ja lähialal, kuna eelhinnangu põhjal eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Võeti vastu detailplaneeringud Kasemetsa külas Liblika tee 6 (endine Aprill 19) kinnistul ja lähialal ning Roobuka külas Lordi kinnistul.

Otsustati jätta algatamata keskkonnamõju hindamine D kategooria gaasitorustiku I etapi rajamiseks Sookaera-Metsanurga külas Viimsi metskond 168, Suurekärde ja Väike-Kärde kinnistul, Tagadi külas Viimsi metskond 165 ja Põllutaga kinnistul, Kirdalu külas Tagamaa, Kaasiku, Vahemetsa, Uus-Kõrnomaa, Uue-Kaasiku ja Uustalu kinnistul, Tõdva külas Vilepilli, Metsa-Allika, Ingli-Allika, Proosa I, Uus-Allika, Pruulimetsa, Velle, Priidu 1 ja Traani kinnistul, kohalikul teel nr 7180271, riigimaanteel T-15 Tallinn-Rapla-

Türi ja riigi omandis oleva maakatastrisse kandmata maal. 2 korraldusega määrati projekteerimistingimused ning 1 korraldusega ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused.

Väljastati ehitusluba üksik- elamu ja anti kirjalik nõusolek kasvuhoone püstitamiseks Tännasilma külas Arumetsa tee 3. Väljastati ehitusload aiamaja juurde- ja ümberehitamiseks üksikelamuks ja abihoone püstitamiseks Kiisa alevikus Kiisapalu tee 13 ning D kategooria gaasitorustiku I etapi rajamiseks.

Anti kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Tagadi külas Pelgu kinnistul.

Väljastati 3 kasutusluba: üksik- elamuks ümber ehitatud elamule Juuliku külas Murumäe tee 27; laiendatud ja rekonstrueeritud aiamajale Roobuka külas Toomase tee 37; Männi tee ja Lääne alajaama vahelisele kaabeliinile Laane, Kraavi ja Jõe tänaval, Tammemäe, Männi ja Tamme teel, Lääne alajaama kinnistul ning riigi omandis oleva maakatastrisse kandmata maal.

Riiklikus ehitisregistris

Õigusaktidega saab tutvuda tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Saku, Teaduse 1) ja kodulehel dokumendiregistris <http://www.sakuvald.ee/168>

◀ Vallavalitsusel on õigus luge-
da jäätmevaldaja mitteliitunud
kuni viieks aastaks. Aiandusühis-
tute maa-alal suveperioodil asu-
va jäätmevaldaja võib tema põh-
jendatud taotluse alusel vabasta-
da liitumisest ajutiselt kuni viie
aasta talveperioodiks, st ajavahe-
mikuks 1. oktoobrist 30. aprillini.

Jäätmeveoga mitteliitunud
loetud jäätmevaldaja peab esi-
tama (või saatma e-posti teel
digitaalselt allkirjastatuna) iga
järgmise aasta 20. jaanuariks
vallavalitsusele kirjaliku kinni-
tuse, et kinnistul ei ole aasta kes-
tel elatud või kinnistut ei ole kas-
utatud. Kui 20. jaanuariks (k.a)
kinnitust esitatud ei ole, loetak-
se ta alates 21. jaanuarist jäät-
meveoga liitunud.

Jäätmeveoga liitumisest va-
bastatud jäätmevaldaja on ko-
hustatud teavitama vallavalit-
sust mitteliitunud lugemise
aluseks olnud asjaolude muutu-
misest või äralangemisest hilje-
malt 30 päeva jooksul ajast, mil
ta neist teada sai.

1. jaanuarist 2008 tuli hakata
jäätmeid liigiti koguma. Järgne-
valt erinevad jäätmeliigid ja
nende äraandmise võimalused
Saku vallas.

• **Tagatisrahaga pakend** - viia
tagasivõtu kohta: poodi, taara-
punkti või Saku aleviku jäätme-
punkti.

• **Pakend** - klaas-, metall- ja
plastpakend ning joogikartong
tuleb koguda teistest jäätmetest
eraldi ja viia selleks ette nähtud
kogumismahutisse (asukohad
leiab Saku valla kodulehelt
keskkonnarubriigist). Kui on
eraldi märgistatud mahutid, näi-
teks klaaspakendile, tuleb sorte-
rida vastavalt märgistusele.
Ära antavad pakendid peavad
olema tühjad ja puhtad, suure-
mad pakendid tuleks eelnevalt
kokku suruda. Pakendid võib
viia ka Saku aleviku jäätme-
punkti. Saku alevikus, Juuliku
ja Jälgimäe külas on eramajade
elanikel võimalik kasutada ta-
suta pakendikoti teenust (sega-
ja klaaspakendile, nn rohelise ja
kollase koti teenus). Pakendiko-
ti tellimiseks tuleks kirjutada e-
aadressile info@ragnsells.ee
või helistada telefonil 15155.

• **Paber ja papp** (ka pakend) -
viia avalikesse paberi- ja papi-
jäätmehhanismide mahutitesse (asukohad
leiab Saku valla kodulehelt kes-
kkonnarubriigist) või Saku alevi-

ku jäätme punkti. Vähemalt 5
korteriga korrusmaja peab telli-
ma eraldi kogumismahuti ning
andma paberi- ja papijäätmel
üle valla jäätmeveojale, AS-ile
Eesti Keskkonnateenused.

• **Biolagunevad jäätmed** (aia-,
haljastus- ja toidujäätmel) - era-
majade ja kuni 9 korteriga (k.a)
kortermajade elanikel kompos-
tida oma aias. Korrusmajadel,
kus on vähemalt 10 korterit, tu-
leb tellida eraldi kogumismahu-
ti ja anda üle valla jäätmeveoja-
jale. Komposti võib panna puu-
ja juurvilju, kohvi- ja teepaksu,
munakoori (purustatult), poti- ja
lõikelilli, kasutatud lillemulda,
niidetud muru, puulehti. Aia- ja
haljastusjäätmel võib viia ka
Saku aleviku jäätme punkti.

• **Ohtlikud jäätmed** (akud, pa-
tareid, vedelad värvi-, laki-, la-
husti- ja õlijäätmel, elavhõbe-
d sisaldavad päevavalguslam-
bid ja termomeetrid, aegunud
ravimid, kemikaalid, tulekustu-
tid, taimekaitsevahendid, prin-
teri tahmakassetid, liimid, oht-
like ainete pakendid ja muu sel-
line, mis võib põhjustada kahju
keskkonnale ja tervisele) - viia
Saku aleviku jäätme punkti või
anda kogumise õigust omavale
isikule. Kõlbmatud ravimid
võib viia apteeki.

• **Elektri- ja elektroonika-
seadmed** (ka külmkapid, elekt-
ripliidid, pesumasinad, telerid)
viia poodi (ei tohi olla rüüsta-
tud), kust plaanis uus samalaad-
ne toode osta, või Saku aleviku
jäätme punkti või anda kogumi-
se õigust omavale isikule.

• **Vanad rehvid** - viia rehvitöö-
kotta või poodi, kust kavas uus
toode osta, või Saku aleviku
jäätme punkti.

• **Ehitus- ja lammutuspraht,**
s.h ohtlik ehituspraht - tellida
jäätmeveojalt eraldi kogumis-
mahuti või viia Saku aleviku
jäätme punkti.

• **Vanametall** (autoromud jms)
- viia vanametalli kokkuostu-
punkti või Saku aleviku jäätme-
punkti.

• **Suurjäätmed** (vana mööbel,
aknad, ukseid, vannid, kardina-
puud, valamud jne) - viia Saku
aleviku jäätme punkti või anda
üle Saku valla jäätmeveojale.
Korralikud asjad võib anda taas-
kasutusse.

• **Vanad riided, jalanõud** -
panna segaolmejäätmehhanis-
mide konteinerisse või viia Saku
aleviku jäätme punkti. Korralikud ese-
med võib anda taaskasutusse.

• **Segaolmejäätmel** (määrdu-
nud papp, paber, foolium, ehi-
tuspaber, kasutatud pabernõud
ja papptopsid, kasvuhoonekile,
plastist ja kummist tooted, vaht-
plast, kodukeemia pakendid,
hambapastatuubid, mähkmed,
hügieenisidemed, kassiliiv, ak-
na-, leht- ja peegelklaas, toiduga
määrduvad ja pooleldi täis pa-
kendid, vorstikiled, katkised
mänguasjad, vaasid, jms) - pan-
na iga maja juures olevasse prü-
gikasti.

Kogumisest hõlpsam on jäät-
mete teket vältida, näiteks ka-
sutada mitu korda sama poekoti,
osta üksnes vajalikke tooteid,
jälgida toiduainete realiseerimi-
se kuupäevi.

Igal hoonestatud kinnistul
peab olema jäätmete kogumis-
mahuti (prügikast).

Mahutina võib kasutada:

• ühe pere jäätmete kogumi-
seks kuni 150-liitriseid (maksimaalselt 10 kg) niiskuskindlast

paberist või plastist jäätmekot-
te, mis peavad olema kaitstud
sademete või muul viisil mär-
jaks saamise ning loomade ja
lindude ligipääsu eest;

• käsitsi teisaldatavat (üldjuhul
80-, 140-, 240-, 370-, 600- või
800-liitrist) kaanega suletavat
mahutit, mida on võimalik
tõstemehhanismiga varustatud
jäätmeveokiga tühjendada;

• suletavat 2,5 ja 4,5 m³ suurust
mahutit, mida on võimalik tõs-
temehhanismiga varustatud
jäätmeveokiga tühjendada;

• sügavkogumismahutit, mida
on võimalik mehaaniliselt jäät-
meveokisse tühjendada;

• presskogumismahutit.

Jäätmevaldajate omavahelise
kokkuleppe alusel võib paigal-
dada ühise kogumismahuti, kui
soovijad esitavad vallavalitsu-
sele ühise kirjaliku avalduse,
milles näidatakse mahuti asu-
koht ning seda kasutavate jäät-
mevaldajate nimed ja aadressid.
Vallavalitsus edastab andmed
vedajale, kes esitab nende alusel
igale jäätmevaldajale eraldi
tema osale vastava arve.

Kogumismahutite minimaal-
ne tühjendamissagedus

• eramutel tiheasustusalal - se-
gaolmejäätmel vähemalt kord 4
nädala jooksul;

• eramutel hajaasustusalal - se-
gaolmejäätmel vähemalt kord
12 nädala jooksul;

• korterelamutel - segaolme-
jäätmel kord nädalas, paber ja
kartong vähemalt kord 4 nädala
jooksul;

• juriidilistel isikutel ja asutus-
tel - segaolmejäätmel kord 2
nädala jooksul, paber ja kartong
vähemalt kord 4 nädala jooksul;
• toidujäätmehhanismide mahuti-
te tuleb tühjendada vähemalt
kord nädalas.

Juriidilised isikud, asutused
ja füüsilisest isikust ettevõtjad
peavad samuti jäätmeid liigiti
koguma: neil peab olema sega-
olmejäätmehhanismide ning paberi-
kartongi kogumismahuti, vajadusel
ka biolagunevate jäätmete (toi-
dujäätmehhanismide) kogumismahuti.

Kohalikul omavalitsusel on
kohustus korraldada jäätmete
liigiti kogumist. Saku valla ter-
ritooriumil on erinevate jäätme-
te kogumisvõrgustik välja aren-
datud. Tahaks loota, et teadmine
vajadusest jäätmeid sorteerida
jõuab iga vallaelanikuni. Hooli-
gem keskkonnast!

ÜVK UUDISED

2012. aasta 43. nädalal toimuvad torustike ehitustööd **I piirkonnas** (peatöövõtja AS Skanska EMV) Pargi, Tehnika, Uus-Saku, Jaaniku, Teaduse, Tiigi, Põllu, Sarapuu, Kingu, Vahtramäe, Pärnaõie ja Kivilille tänaval, Juubelitammade teel ning Saku mõisa juures. Torustike ehitusega võib kaasneda avariisid ja ajutisi veekatkestusi. Palume ebamugavuste pärast vabandust ja ootame mõistvat suhtumist!

Saku II piirkonnas (peatöövõtja AS Nordecon) on kõik taastamistööd lõppenud. **Saku III piirkonnas** (peatöövõtja AS Skanska EMV) jätkub teede taastamine Kalda, Põdra, Pärna, Karikakra, Kullerkupu, Priimula, Laane, Aru, Seedri, Lehise, Kanarbiku, Nurme, Tulbi ja Kuuse tänaval ning Tammemäe teel.

Liiklusskeemid leiab AS Saku Maja kodulehelt www.sakumaja.ee

Põhja-Saku ja Kannikese piirkonnas on võimalik valminud torustikega juba liituda. Selleks palume pöörduda AS-i Saku Maja poole. **MARJU MURUMETS, AS Saku Maja projektijuht**

Mullavallidest saavad mäed

INNA MIKLI

Saku aleviku torutööde ajal tuleb ehitajal väljakaevatud pinnas kuhugi ladestada. Miks mitte kividest, mullast ja muust üleliigsest midagi kasulikku teha ja maastik põneva- maks muuta! Kõigepealt sõitsid suured veokid Nurme tänava kandis, nüüd liiguvad koormatega kallurid rohkem Saku aleviku lõunaservas. Mis teoksil?

Nurme 27 krundile planeeritavast suusa- ja lumäest on Saku Sõnumid juba kirjutanud - aasta eest. Vahepealse aja jooksul on mägi jõudsalt kasvanud, suuremaks ja laiemaks muutunud. Vallavalitsuse ehitusspetsialist **Anne Kadaja**, kes mäe rajamise mõttele tuli, rääkis, et juba praeguseks on pinnast veetud Nurme 27 kinnistule esialgu kavandatud koguses. Kuid lades- tamisel pole järgitud plaanitud kuju. Seetõttu tuleb rajatava mäe lahendust muuta. Kinnistu lääneosasse tuleb üks suur mägi, millelt võib erinevatest kohtadest alla sõita - et suusatajad, kelgutajad, lumelaudurid saaksid valida enda jaoks sobivaima nõlva. Põhirada laskub Nurme tänava suunas. Mäe nõlvad ümbritsetakse 1,5-1,8 meetri kõrguse valliga, millel ringtee. See tagab ohutuse ja ei lase sademeveel ümbruskonna kruntidele voolata. Laskumisradade kõrguste vaheks on kavandatud kuni 12 meetrit. Rajatava mäe absoluutne kõrgus ehk kõrgus

merepinnast tuleb 50 meetrit.

Kogu välja kaevatud pinnas Nurme tänava mäele ei mahu. Seetõttu liiguvad mullakoormad nüüd ka Saku aleviku lõunaossa raudtee äärde. Vallaarhitekt **Leho Vilu** sõnul rajatakse ka staadionist lõuna poole jäävale alale mägi - kuni 6 meetri kõrgune vallseljakk ehk oos. Ala ühel küljel, rongiliiklusest ohutus kauguses, on vana raudteetamm, sellele tehakse kergliiklustee - jaamast Soo teeni. Kas selle kasutajad hakkavad liikuma valli peal või üles-alla, pole veel otsustatud. Üldplaneeringuga on raudteeäärsele alale ette nähtud puhke- ja virgestusmaa. Täna on jaama juures valgustatud suusarajad, edasi lõuna pool staadion. Veel lõuna poole tulebki mägi. Nii tekib raudtee äärde suur puhkepiirkond. Leho Vilu, kellelt vallseljaku ehitamise idee pärineb, väidab, et lähiajal tuleb välja töötada detailne kontseptsioon, kuidas mäepiirkonda tulevikus täpselt kasutada. Ka vallaelanike head mõtted on oodatud. Aga kindlasti on puhkealal tulevikus võimalik jalutada, suusutada, kelgutada. Ning mäemassiiv muudab maastiku ilusamaks ja huvitavamaks.

Torutööd jätkuvad. Üleliigset pinnast tekib juurde, masinad veavad selle Nurme tänavale või raudtee äärde. Hädavajalik ladestamine on ühendatud meeldiva ja kasulikuga. Millal uued puhkealad valmis saavad, on täna veel vara lubada.

Raudtee äärde kerkivast vallseljakust võib saada uus puhkeala. Foto: EE

Enne mägedele lõpliku kuju andmist ja viimistlemist on tegemist poolleiolevate ehitustega. Võõrastel isikutel pole ehitusplatsil viibimine lubatud - see on ohtlik. Head lapsevanemad, ärge lubage oma lapsi poolleiolevatele mägedele!

Ülase 1 elamu on huvitav ja eripärane. Renoveeritud kodumaja ees on Ingrid Mald-Villand ja Artur Villand. Foto: EE

Ülase 1 kortermaja on korterühistute konkursi võitja

INNA MIKLI

12. oktoobril toimunud Eesti korterühistute XV foorumil kuulutati välja järjekordsed korterühistute konkursi võitjad, auhinna arhitektuurilise terviklahenduse eest sai Saku alevikus asuv KÜ Ülase 1.

Juhatuse liige, maja renoveerimistöid korraldanud **Ingrid Mald-Villand** rääkis, et elamu ehitusaasta on 1974, hoone renoveeriti aga sel suvel. Majas on 12 korterit, seal elab 27 inimest, nende seas 9 last. Korteriühistu juhatusse kuuluvad ka **Eda Esperk** ja **Hanno Tamm**.

Ülase 1 kuulub Korteriühistute Liitu, seetõttu saab Ingrid Mald-Villand pidevalt liikmetele mõeldud infot. Nii tuli ka teade, et konkursile oodatakse kandidaate. Renoveerimine oli siis just lõppenud ja elanikud väga rahul: maja oli kaunis ja omanäoline. Nii otsustaski Ingrid Mald-Villand Ülase 1 elamu „võistlema saata“.

Ülase 1 maja renoveerimist alustas ehitaja Hobby Invest OÜ mais, tööd said valmis 15. septembril. Ühistu taotles maja renoveerimiseks Kredexilt 15% toetust, samuti kasutati Kredexi tagatisel pangalaenu. Kvalifitseeritud arhitekti kaasamine oli Ingrid Mald-Villandi soov - ta

leidis, et kui hoonet renoveeritakse harva, kord 40 aasta jooksul, siis tuleb seda teha korralikult. Ja kaasata spetsialiste. Projekti hinnapakkumised võttis ta vaid kutsekvalifikatsiooniga arhitektidelt. Otsus oli, nagu näha, õigustatud - tänu arhitekt **Enn Laansoole** (NXXN OÜ) on majal eripära. Säilitatud, isegi rõhutatud on just seda, mis hoone lahenduses ennegi meeldis - on kasutatud palju puitu. Arhitekt liitis väikesed aknaalused puitpinnad suuremateks laikudeks. Lisas vineerist lillekasti maja ette ja samalaadse vineerist jao- tuse maja taha. Kõik see nõudis ehitajalt küll rohkem vaeva, kuid oli tulemust väärt.

Ingrid Mald-Villandi sõnul kiitis EKÜL juhatus liige, kes maja vaatamas käis, nii elamu detailideni läbi mõeldud arhitektuurset lahendust kui renoveerimistööde kõrgetasemelist teostust.

Energiaühisuse koha pealt näeb õigeid tulemusi alles paari aasta pärast. Kuid ilmselt avaldab renoveerimine positiivset mõju juba sel talvel. Audiitor hindas enne remonditööde algust, et saavutatav energiasääst on 32%. Kuid nii ehitaja kui omanikujärelevalve tegija sõnul võib tegelik näitaja olla palju suurem, lausa 50% - 1974. aasta ehituskvaliteet jättis kõvasti soovida.

“Corny karika” turniirist Sakus võttis osa 20 tantsuklubi 193 paariga üle Eesti. Fotod: Andres Josu

Laste D klassi erinevate tantsustiilide 2. ja 3. koha omanikud Simon Harly Allik - Sarah Elisabeth Haidak Dancelandist koos treenerite Kristina Tennokese ja Alari Liiviga.

▲ Õnnelikud võitjad Kairo Kõrgend ja Alexandra Katariina Org ning treenerid, paremal Baile Orb.
◀ Kairo ja Alexandra Katariina saavutasid esikoha nii standard- kui ladinaaameerika tantsudes.

Tantsuturniir „Corny karikas“ selleks korraks edukalt lõppenud

KRISTINA TENNOKESE

6. oktoobril toimus Saku Valla Spordikeskuses tantsukooli Danceland poolt korraldatud võistlustantsuturniir „Corny karikas“. Seitsme hindekohtuniku pilgu all võisteldi kuues erinevas vanuserühmas ja seitsmes stardiklassis. Osa võttis 20 tantsuklubi üle kogu Eesti. Kokku võistles 193 tantsupaari, neist 29 moodustus tantsukooli Dancelandi tantsulastest. Turniiri juhtis Allan Ameljušenko, peakohtuniku kohustusi täitis Dan-

celandi peatreener Kristina Tennokese.

Erilised tänud Saku vallale ja Saku Valla Spordikeskusele, tänu neile sai „Corny karika“ toimumispaigaks spordikeskus, kus erinevate aastate kogemustele tuginedes sujusid reedeõhtused võistluskoha ettevalmistustööd kiiresti ja probleemideta. Väga tore ja abivalmis oli Saku Gümnaasiumi majandus-alajuhataja Kai Lao, kes juhendas meid klassiruumidest võetud laudade ja toolide osas. Teadlikult sätiti paika tantsu-

platsi ümbritsevad tooliread, valmistati ette uhked üllatusi täis auhinnakotid, asetati laudadele valmis võidukarikad. Kuna välisjalanõudega ei soovitud pealtvaatajaid värskest töödeldud võimlapõrandale lasta, kaeti publiku liikumisalad vaipadega. Needki leidsid paigutuse osas usinate lastevanemate abiga kiiresti õiged kohad. Saali ilme aitas lilleseadetega kauniaks muuta Baltic Agro. Seinud ning tantsuplatsi ääri kaunistasid toetajate plakatid.

Esimesed võistlejad saabusid

juba laupäeva varahommikul. Spordikeskuse juurdepääsuteed ja lähiümbruse tänavad olid parkivaid sõidukeid täis. Võistluskava oli tihe. Pealtvaatajad said imetleda kauneid tantsukleite, uhkeid soenguid ning nautida laste ja noorte tantsuoskust. Valdavalt olid publikuks tantsulaste lähedased ja sõbrad, kuid ka mitmed Saku Gümnaasiumi õpetajad olid tulnud üritust uudistama. Võistlejate endi muljete järgi jäadi vastuvõtuga Sakus väga rahule. Meeldis, et kohvikus jagus söögi- ja joogi-

Poolist võistluspäeva lõpuni. Raske olnuks pikale päevale vastu panna, kui vahepeal kehakinnitust poleks saanud. Siinkohal suured tänud meie toetajatele - aitäh, CornyBig, Saku Õlletehas, Cido Eesti, Rocco, Pagaripoisid ja Sveiger! Siirast heameelt valmistas võistlejatele ka rikkalik auhinnafond, mille osas olid suureks abiks lisaks eelnimetatutele veel Saku vald, Laitse Ralli Park, Suusad.ee, Gravex, LTT, Dussmann-Service ja Reklaamistudio, kelle abiga sai raske töö võistlusplatsil auväärselt premeeritud. Iga vanuse- ja stardiklassi finaliste (6 parimat paari) autasustati vahvate üllatustega.

Saku laste jaoks möödus võistluspäev väga edukalt. Häid tulemusi saavutasid **Kert Lutt - Lisandra Tammik**, mudilased 2 tantsu (3. koht); **Robert Tarlap - Sohvi Saar**, lapsed 2 E klass: (2. koht ST); **Lennart Mathias Männik - Brigitta Toomingas**, jun1 E klass (3. koht ST); **Simon Harly Allik - Sarah Elisabeth Haidak**, lapsed D klass (2. koht LA ja 3. koht ST); **Nikita Meier - Ksenja Poltavets**, jun1 D klass (1. koht LA); **Norman Kustov - Britta Unt**: jun 1 D (2. koht LA); **Rando Kuriks - Kaisa Josu**, jun 2 B klass (3. koht LA).

Toreda punkti tantsuvõistlustele panid viimastena tantsupõrandale läinud Saku Gümnaasiumi 6.A klassi õpilased **Kairo Kõrgend** ja **Alexandra Kataariina Org**, kes saavutasid mõlemas tantsustilis, nii ladinameerika kui standardtantsudes, esikohad.

Meeldiv oli näha nii laste kui nende vanemate heameelt saavutatud medalikohtade üle. On ju need saavutused olnud treenerite ja kogu pere ühine jõupingutus. Mõnel pool võis aga kohata ka mõnd sõnakehva lapsevanemat ning mossis last, kes kurvastasid finaalist välja jäämise pärast. Kuid nagu mitmed teisedki spordialad, on ka võistlustants selline, kus tuleb palju panustada, kuid kus medalikohad on vaid esikolmikule.

Suured tänud veel kord kõikidele toetajatele, lastevanematele ja abilistele. Tantsukool Danceland õnnitleb tantsijaid suureparaste tulemuste eest.

Vanad traditsioonid uues majas

KATRIN KIILASPÄÄ
Õpetaja

Teisipäeva, 9. oktoobri hommikul avanes Saue ja Saku valla koostöös valminud Nõlvaku lasteaia möödujaile isemoodi vaatepilt. Mänguväljakul mürtsus muusika, kõlasid laste rõõmsad kilked ja lehvisid värvilised õhupallid, sest vanemate abiga toimus mihklilaat. Kahel pool mänguplatse eraldavat teed olid sisse seatud müügiletid, lookas erinevatest andidest. Mõnus sügisene loodus toetas ettevõtmist igati: laadamuusika meelitas kohale päikese, et ostlejatel oleks laadarahaga, milleks olid kastanimunad ja tammetõrud, meeldiv köögi- ja puuviljalette tühjendada; linnud omakorda demonstreerisid lastele graatsiliselt ja häälekalt lõunasseleenu tee algust.

Mihklilaada lette aitasid puu- ja köögiviljadega täita lapsevanemad. Korvid olid lookas õuntest, porgandid võistlesid kõveruse ja jämeduse kategooriates. Kapsapäid müüdi nii pea kui lehekaupa (idee ja teostus Karu-Sellide noore müüjanna poolt). Ploomid pistisid lapsed kohe põske, ka pirnid ja õunad ei jäänud kauaks lettidele. Säravpunased paprikad kõitsid nii suurte kui ka väikeste tähelepanu. Veel leidis lettidel vitamiinipomme jõhvikaid, kimpu köidetud rabbareid, keetmata kartuleid, pikki ja lühikesi kurke. Lettide ümber tegutses palju innukaid lapsi.

Nõlvaku mihklilaada avas lauludega muusikaõpetaja **Katrin**. Laadamelu saatis laadamuusika, intervjuusid viis läbi liikumisõpetaja **Meelis**. Lettide taga olid kaupmeesteks koolieelikute rühma Karu-Sellid lapsed. Rühma õpetajad ja õpetajaabid aitasid ostlejaid nõu ja jõuga. Naerulinnud varustasid rahapuuduse vältimiseks oma leti suurte kastanimunade ja tammetõrude kastidega.

Kogu ostetud kraam koguti kokku õpetajate ja õpetajaabide hiigelkorvidesse, et hiljem rühmas sellest smuuti, salat, suu-

Nõlvaku laste oma valuuta, kastanimunade ja tammetõrude eest sai mihklilaadal maitsevaid puu- ja juurvilju.

Vikerkaare rühma lapsed meisterdasid laadalt saadud porganditest vahvaid poisid.

Fotod:
Merle Perm

iste või pirukas valmistada. Pisemad kujundasid riivitud ja hakitud köögiviljadest salatinao: põskedeks banaaniviilud, punahuuleks paprika. Suuremad ja kangemad said hakkama smuutide miksimise ja salati hakkimisega. Kogutud varandus rändas rühma õppetegevuse hüvanguks: loendamiseks, rühmitamiseks, meisterdamiseks ja paljuks muuks.

Laadapäeva traditsioon ula-

tub väga vanasse aega. Mihklipäeval käidi laadal ja kaeti rikkalik laud. Usuti, et kui mihklipäeva mitte pidada, viib see õnne majast välja. Oma õnne majas hoidmiseks kasvab Nõlvaku lasteaia hoovil õnnepihlakas. Kindlasti leiavad tema toel peale mihklilaada tee majja ka teised vahvad traditsioonid.

Tuleva aasta mihklipäevaks loodame saaki saada ka oma lasteaia õunapuult.

SAKU KOLMIK 2012

Tulemused (punktid: suuspäev /jooksupäev /rattapäev /kokku)

Neiud-II vanuseklassi esikolmik: (vasa-
kult) Grete Ruberg, Triinu Vahenõmm,
Karoliina Vahenõmm.

Naised põhiklass: Merlin Kaselaan, Su-
san Pihlegas, Liis Grünberg. Fotod: EE

Mehed põhiklass: Harry Grünberg, Taa-
vo Tinno, Tanel Kannel. Foto: Triin Tinno

Lapsed sündinud 2002 - 2003 1. Richard Ader 1/1/1/3; 2. Henry Grünberg 1/1/1/3; 3. Kaspar Krasilnikov 1/1/1/3; 4. Marko Laas 1/1/1/3; 5. Anna-Liisa Murre 1/1/1/3; 6. Mart Nael 1/1/1/3; 7. Oskar Older 1/1/1/3; 8. Ott Older 1/1/1/3; 9. Siim Pihlak 1/1/1/3; 10. Johanna Eliise Rannik 1/1/1/3; 11. Katrin Saulus 1/1/1/3; 12. Hannes Markus Selde 1/1/1/3; 13. Silver Erik Sepp 1/1/1/3; 14. Nora Liis Suislepp 1/1/1/3; 15. Adelia Tamkõrv 1/1/1/3; 16. Jan Joonas Tuuna 1/1/1/3; 17. Mathias Villemsoo 1/1/1/3; 18. Hanna-Maarja Selde 1/1/1/2; 19. Markus Kuusk 1/1/1/2; 20. Anders Raudväli 1/1/1/2; 21. Tim Jürgen Zaletajev 1/1/1/2; 22. Laura Tormet 1/1/1/2; 23. Henri Kabanen 1/1/1/2; 24. Ken-Thor Aabrams 1/1/1/2; 25. Gerten Gorobinski 1/1/1/2; 26. Artur Järvan 1/1/1/2; 27. Marc Andero Kaldam 1/1/1/2; 28. Kris Erik Kaseorg 1/1/1/2; 29. Sten Kaarel Kuimet 1/1/1/2; 30. Kevin Kardo Kõiv 1/1/1/2; 31. Cindella Lakson 1/1/1/2; 32. Aksel Laugen 1/1/1/2; 33. Martin Leemet 1/1/1/2; 34. Berit Liivamaa 1/1/1/2; 35. Markus Liivrand 1/1/1/2; 36. Marleen Nael 1/1/1/2; 37. Risto Raik 1/1/1/2; 38. Triinu Raudsepp 1/1/1/2; 39. Ragnar Rooba 1/1/1/2; 40. Kent Ruht 1/1/1/2; 41. Sandra-Keitli Ruht 1/1/1/2; 42. Karl-Robin Seimoja 1/1/1/2; 43. Mattias Seppa 1/1/1/2; 44. Ann-Mari Servet 1/1/1/2; 45. Karl Joosep Steinberg 1/1/1/2; 46. Ralf-Sander Suvinõmm 1/1/1/2; 47. Taago Tarkmeel 1/1/1/2; 48. Helen Tarlap 1/1/1/2; 49. Sanell Vaiksalu 1/1/1/2.

Lapsed sündinud 2004 - 2005 1. Christofer Ader 1/1/1/3; 2. Ranno Kannel 1/1/1/3; 3. Sten Marten Kaselaan 1/1/1/3; 4. Joonas Kirs 1/1/1/3; 5. Grete Kohver 1/1/1/3; 6. Rasmus Kuslap 1/1/1/3; 7. Kristofer Mell 1/1/1/3; 8. Markkus Murre 1/1/1/3; 9. Alar Reiljan 1/1/1/3; 10. Geir Hans Sūgis 1/1/1/3; 11. Kertu-Grete Tamkõrv 1/1/1/3; 12. Robert Tomiste 1/1/1/3; 13. Toomas Ulmas 1/1/1/3; 14. Rebecca Valge 1/1/1/3; 15. Tommi Valgma 1/1/1/3; 16. Kretelis Veertee 1/1/1/3; 17. Timo Vooglaid 1/1/1/3; 18. Martin Villem Vühner 1/1/1/3; 19. André Jaanimets 1/1/1/2; 20. Anni Liis Kastemäe 1/1/1/2; 21. Janell Lohk 1/1/1/2; 22. Sten-Kristjan Rooni 1/1/1/2; 23. Asser Rõuk 1/1/1/2; 24. Klaus Jesper Zaletajev 1/1/1/2; 25. Norman Tamm 1/1/1/2; 26. Otto Markus Veskimägi 1/1/1/2; 27. Hans Jakob Villemsoo 1/1/1/2; 28. Evalotta Aabrams 1/1/1/2; 29. Andri Anier 1/1/1/2; 30. Anna Brit Hainoja 1/1/1/2; 31. Rahel Hollman 1/1/1/2; 32. Villem Kalmu 1/1/1/2; 33. Feliks Laugen 1/1/1/2; 34. Marleen Liivik 1/1/1/2; 35. Linda-Maria Neorcsik 1/1/1/2; 36. Romet Pajur 1/1/1/2; 37. Jael-Kalmer Pedak 1/1/1/2; 38. Mari Piirsalu 1/1/1/2; 39. Miia Polding 1/1/1/2; 40. Johann Mattias Puuorg 1/1/1/2; 41. Frank Aron Ragilo 1/1/1/2; 42. Lotta Siim 1/1/1/2; 43. Artur Ulmas 1/1/1/2; 44. Ramon Egert Valgma 1/1/1/2; 45. Mark Albert Villand 1/1/1/2; 46. Anette Ärm 1/1/1/2.

Lapsed sündinud 2006 ja hiljem 1. Berit Grünberg 1/1/1/3; 2. Gert Grünberg 1/1/1/3; 3. Kaur Kannel 1/1/1/3; 4. Mihkel Kitvel 1/1/1/3; 5. Maiken Nete Kuusk 1/1/1/3; 6. Lucas Küüra 1/1/1/3; 7. Martin Laas 1/1/1/3; 8. Mirell Lohk 1/1/1/3; 9. Henry-Robert Rapper 1/1/1/3; 10. Hendrik Rei 1/1/1/3; 11. Elisabeth Selde 1/1/1/3; 12. Erik Suislepp 1/1/1/3; 13. Kuldar Zilensk 1/1/1/3; 14. Oliver Ulmas 1/1/1/3; 15. Karl Vahenõmm 1/1/1/3; 16. Katarina Vahenõmm 1/1/1/3; 17. Susanna Marie Veskimägi 1/1/1/3; 18. Kristjan Örste 1/1/1/3; 19. Kristo Örste 1/1/1/3; 20. Mirt Ärm 1/1/1/3; 21. Meribel Allik 1/1/1/2; 22. Maarja Grettel Kuusk 1/1/1/2; 23. Lenna Küüra 1/1/1/2; 24. Kaspar Mell 1/1/1/2; 25. Lennart Muru 1/1/1/2; 26. Liina Pokk 1/1/1/2; 27. Mathias Pruus 1/1/1/2; 28. Maarja Rei 1/1/1/2; 29. Saskia Samberg 1/1/1/2; 30. Karine Tuuna 1/1/1/2; 31. Iris Vühner 1/1/1/2; 32. Andreas Aarma 1/1/1/2; 33. Karl Bachmann 1/1/1/2; 34. Marat Balgabaev 1/1/1/2; 35. Anette Ella 1/1/1/2; 36. Hendrik Ella 1/1/1/2; 37. Taavet Hollman 1/1/1/2; 38. Oskar Jaanimets 1/1/1/2; 39. Edvin Kabanen 1/1/1/2; 40. Kenneth Kallasmaa 1/1/1/2; 41. Mariann Koik 1/1/1/2; 42. Maiken Konga 1/1/1/2; 43. Marten Konga 1/1/1/2; 44. Markus Leemet 1/1/1/2; 45. Richard Liivrand 1/1/1/2; 46. Björn Marrandi 1/1/1/2; 47. Heidi Murel 1/1/1/2; 48. Hendrik Muru 1/1/1/2; 49. Marleen Mägi 1/1/1/2; 50. Hans Norman Normak 1/1/1/2; 51. Britta Liis Nõmmeots 1/1/1/2; 52. Erik Hendrik Orav 1/1/1/2; 53. Hugo Hendrik Orav 1/1/1/2; 54. Magnus Pall 1/1/1/2; 55. Ragnar Puio 1/1/1/2; 56. Rasmus Raadla 1/1/1/2; 57. Sten Roos 1/1/1/2; 58. Laura-Eva Rääst 1/1/1/2; 59. Ander Safranov 1/1/1/2; 60. Emma-Maria Sepp 1/1/1/2; 61. Jasmine Tõnissson 1/1/1/2; 62. Kadri Ulmas 1/1/1/2; 63. Randel Vaiksalu 1/1/1/2; 64. Rosanna Valge 1/1/1/2.

Noormehed-I (sünd. 1999 - 2001) 1. Rait Ärm 25/20/30/75; 2. Robert Tarlap 30/23/19/72; 3. Karl Ruul 23/16/17/56; 4. Karl Mell 20/19/16/55; 5. Edvin Kabanen 17/18/14/49; 6. Andre Kauk 20/19/25/45; 7. Ralf-Sander Suvinõmm 25/18/43; 8. Rando Marten Evendi 18/19/21/39; 9. Otto Polding 16/21/17/37; 10. Steven Salmistu 30/30/30/11; 11. Pärtel Lahtvee 19/23/23; 12. Artti Tõrv 21/19/21; 13. Joonas Kirs 19/20/20; 14. Mattias Kitvel 17/17/17; 15. Henri Grünberg 15/15/15; 16. Karl Nurmme 15/15/15; 17. Jon Allar Velt 14/14/14.

Neiud-I (sünd. 1999 - 2001) 1. Tuuli Vooglaid 23/30/21/74; 2. Anette Aro 19/19/23/61; 3. Laura Tormet 12/23/25/60; 4. Lizette Tarlap 25/19/30/55; 5. Kertu Liis Kirs 16/18/19/53; 6. Paula Maria Mengel 15/25/19/40; 7. Karin Kasak 17/19/20/37; 8. Lisbeth Rasta 10/21/19/31; 9. Kaisa Rooba 30/19/30; 10. Triinu Tõnstrom 9/17/19/26; 11. Katarin Mägi 21/19/21; 12. Britten Niinepuu 21/19/21; 13. Keitlin Kald 19/20/20; 14. Elisabet Pedak 18/19/18; 15. Mari-Liis Prunt 14/14/14; 16. Anne Mari Servet 13/13/13; 17. Cindella Lakson 11/11/11; 18. Getriin Riimand 8/8/8.

Noormehed-II (sünd. 1993 - 1998) 1. Cristian Anton 30/30/30/90; 2. Sten Ärm 17/20/21/58; 3. Henri Tormet 15/18/18/51; 4. Herlent Krik 25/19/23/48; 5. Ken Erik Vaide 20/25/19/45; 6. Arttu-Mathias Jauhainen 19/25/25; 7. Karl Kallasmaa 23/19/23; 8. Rando Kuriks 23/19/23; 9. Keith Karula 21/19/21; 10. Markus Kitvel 21/19/21; 11. Märt-Harald Vernik 19/20/20; 12. Kristan Pingas 19/19/19; 13. Naatan Hollman 19/19/19; 14. Tiit Träss 19/19/19; 15. Joan Kangro 18/18/18; 16. Raiko Koorem 16/16/16; 17. Karl-Akko Mengel 14/14/14; 18. Karl Hendrik Lepik 13/13/13.

Neiud-II (sünd. 1993 - 1998) 1. Triinu Vahenõmm 21/25/21/67; 2. Karoliina Vahenõmm 30/25/25/55; 3. Grete Ruberg 25/19/23/48; 4. Aune Tenslind 19/30/30; 5. Hanna Hollmann 30/19/30; 6. Ingel-Brit Parmas 23/19/23; 7. Kärt Koppel 20/19/20; 8. Ragne Seemre 19/19/19; 9. Maile Mangusson 23/30/23/76; 10. Kristina Kõll-Grünberg 25/21/19/65; 13. Relika Mell 20/25/18/63; 4. Edit Kannel 14/23/21/58; 5. Kaire Vühner 16/20/16/52; 6. Eve Kitvel 17/16/15/48; 7. Mairis Kangro 13/18/12/43; 8. Made Sūgis 11/19/8/38; 9. Kaire Koik 19/14/13; 10. Airi Värton 12/19/20/32; 11. Marge Erm 19/30/30; 12. Karin Heile 5/12/13/30; 13. Mirja Lind 30/19/30; 14. Monika Veelma 19/25/25; 15. Annika Liivrand 8/17/17/25; 16. Merilin Piirsalu 23/19/23; 17. Marika Ruberg 19/11/20; 18. Pille Plado 19/19/19; 19. Anneli Hainsalu 17/17/17; 20. Marika Liivik 15/15/15; 21. Siiri Sark 15/15/15; 22. Annika Lepik 7/7/14; 23. Epp Pohlak 14/14/14; 24. Katrin Kask 13/13/13; 25. Ines Karu 10/10/10; 26. Heli Kaljund 10/10/10; 27. Ieva Longa 9/9/9; 28. Merle Kangur 6/6/6.

Naised N50 (sünd 1962 ja varem) 1. Kadri Tinitis 30/30/30/90; 2. Heli Kaselaan 25/25/25/75; 4. Tiina Vernik 21/21/23/65; 5. Erika Kaarepere 20/20/21/61; 3. Karin Muru 23/23/19/46.

Mehed M55 (sünd. 1957 ja varem) 1. Arne Zirk 30/21/23/74; 2. Johan Laas 18/17/21/56; 3. Raul Vaindlo 19/20/20/56; 4. Aleksander Kardakov 23/30/19/53; 5. Johannes Müür 15/15/19/49; 6. Tõnu Odamus 25/23/19/48; 7. Toomas Valgmaa 20/20/44; 8. Ants Pertelson 21/18/19/39; 9. Raivo Rummel 16/16/16/32; 10. Karl Lell 19/30/30; 11. Aare Heinla 19/25/25/12; 12. Jaak Juha 19/25/25; 13. Märt Greenbaum 19/19/19.

Naised põhiklass N (sünd. 1978 - 1992) 1. Susan Pihlegas 30/30/20/80; 2. Liis Grünberg 25/20/23/68; 3. Merlin Kaselaan 19/23/18/60; 4. Maret Kasterpalu 23/20/17/60; 5. Avelly Riitel 20/19/25/45; 6. Mari Jäager 21/21/42; 7. Merle Ader 17/19/14/31; 8. Viktoria Randalainen 19/30/30; 9. Age Tõrv 19/25/25/10; 10. Pille Teppan 21/19/21; 11. Kristi Evendi 19/19/19; 12. Kati Tali 18/18/18; 13. Kadi Tamkõrv 18/18/18; 14. Janne Jaanimägi 16/16/16; 15. Annelise Lung 15/15/15.

Mehed põhiklass M (sünd. 1973 - 1992) 1. Taavo Tinno 30/30/15/75; 2. Tanel Kannel 19/23/23/65; 3. Harry Grünberg 15/14/21/50; 5. Marko Pruus 20/18/6/44; 4. Lauri Malsroos 23/21/19/44; 6. Rauno Neuhaus 21/18/39; 7. Kaiko Kriisa 18/19/37; 8. Juhann Muro 25/8/33; 9. Priit Grünberg 16/16/32; 10. Rivo Pajur 19/30/30; 11. Kardon Kõiv 12/14/26; 12. Priit Nõmmeots 17/9/19/26; 13. Kert Martma 19/25/25; 14. Anton Noor 14/11/11/25; 15. Tiit Maas 11/13/14/26; 16. Asko Nurm 19/20/20; 17. Siim Pajula 19/20/20; 18. Sven Oja 19/19/19; 19. Olev Kitvel 10/7/11/18; 20. Margus Tenslind 17/17/17; 21. Reimo Ärm 17/17/17; 22. Peeter Schmidt 16/16/16; 23. Oleg Rogilo 15/15/15; 24. Jevgeni Kolessov 13/13/13; 25. Mikk Moses 13/13/13; 26. Maksim Fazolov 12/12/12; 27. Siim Särekanon 12/12/12; 28. Kalmer Kallasmaa 11/11/11; 29. Toomas Zaletajev 19/10/10; 30. Argo Zirk 10/10/10; 31. Raul Kalde 19/9/9; 32. Keijo Borikov 9/9/9; 33. Siim Vollmer 8/8/8; 34. Kalle Jõelett 8/8/8; 35. Jako Leidorf 7/7/7; 36. Vitali Fedosejev 6/6/6; 37. Koik Meelis 7/7/7; 38. Ats Allikmaa 6/6/6; 39. Rainer Mander 5/5/5; 40. Ivar Liivamaa 5/5/5; 41. Raimo Rikka 5/5/5; 42. Meelis Valk 4/4/4; 43. Andrus Murumets 4/4/4; 44. Magnus Krik 3/3/3; 45. Andrus Kikkas 2/2/2; 46. Vaido Velt 1/1/1; 47. Nikolai Bagajev 1/1/1.

Mehed M40 (sünd. 1958 - 1972) 1. Aimar Pedari 20/30/25/75; 2. Tarmo Selde 30/21/15/66; 3. Ilmar Toomsalu 15/19/19/53; 4. Paavo Nael 21/17/10/48; 5. Tarmo Tarlap 25/20/45; 6. Harri Sūgis 23/21/44; 7. Andres Krik 16/16/12/44; 8. Toomas Tarm 19/25/19/44; 9. Mati Ärm 14/18/11/43; 10. Ravshan Balgabaev 19/30/30; 11. Alari Kannel 25/19/25; 12. Anti Kauk 19/23/23; 13. Kuno Rooba 23/19/23; 14. Arthur Raichmann 20/20/20; 15. Kalev Ruberg 10/19/19; 16. Neeme Nikker 11/15/3/19; 17. Jüri Pokk 19/19/19; 18. Ago Ilves 18/18/18; 19. Heigo Bauer 17/17/17; 20. Karen Soosalu 17/17/17; 21. Raul Seppa 16/16/16; 22. Urmas Tormet 13/12/16; 23. Eero Kabanen 8/7/15; 24. Peeter Leidmaa 9/16/15; 25. Kalev Kangro 11/14/15; 26. Erik Raitviir 14/14/14; 27. Sven Küttis 13/13/13; 28. Siim Older 12/11/13; 29. Margus Liivik 13/13/13; 30. Kaur Lohk 11/12/13; 31. Ülo Madisson 11/11/11; 32. Urmas Kiudor 8/8/8; 33. Alari Sildvee 7/7/7; 34. Argo Servet 6/6/6; 35. Priit Põlluste 5/5/5; 36. Jüri Zoova 5/5/5; 37. Paul Piirmets 4/4/4; 38. Tarmo Vilumets 4/4/4; 39. Reigo Lehtla 3/3/3; 40. Marek Aava 2/2/2; 41. Toomas Ader 1/1/1; 42. Gunnar Puustrom 1/1/1.

Saku alad suure sõja ajal V

ALMA KALLION

Algus 24.08, 14.09, 28.09 ja 12.10
Saku Sõnumites

Poiste mängud

Sõjaaegsetel koolipoistel oli suur huvi otsida laskemoona ja relvi ning mängida sõjamänge. Ülo Sirp mäletab, et sai esimese päripüssi omanikuks enne sõda - 12aastaselt. Ta leidis mahajäetud majast Jaapani vintpüssi, millel puudus lukk. Tõelise relvasaagi said poisid aga pärast 1941. aasta Kiisa lahingut - leidsid lõhkemata Saksa käsigranaadi. See visati jökke ja pauk oli vägev. Keila jõe kaldaäärses vees nägi Ülo ka Vene raketipüstit, kuid seda ta ei puudutanud. Ülo mäletab, et üks vintpüss oli tema talu karjamaal kase najal. Vend leidis kuhja seest peidust kaks täiesti uut Saksa karabiini, mis puldanisse mähiti ja võssa peideti. Hiljem leidis miilits need üles ja noomis poisse.

Septembri lõpus 1944 mindi Saku mõisa küüni, kus varem oli Saksa sõjaväe moonaladu. See oli enne venelaste tulekut kohalike elanike poolt tühjaks tassitud, alles oli vaid paarkümmend kasti lõhkeainega. Ülo otsustas ühe neist jalgratta pakiraamil koju viia. Teel tuli sõjaväepatrull vastu, kast võeti ära ja poiss viidi mõisa ülekuulamisele. Järgmisel päeval saadeti Ülo, temaga koos veel kaks noormeest, püssimeeste vahel Nõmmele kinnipidamiskohta. Paari päeva pärast poiss siiski vabastati. Isa aga laskis kõik maja tuulekastis hoitud relvad metsa viia ja maha matta. Hiljem ei suudetud peidukohta enam üles leida.

Sõjamänge mängisid ka Saku poisid. Heino Sarapuul (sündinud 1936) oli kolm venda: Edgar (1931), Kalju (1933), ja Juku (1941), koos nendega mängisid ka vennad Allikmäed, Vootele Säär ja Aksel Kirjutus. Sarapuud elasid Tammemäel. Männikul olid laskemoonalaod. Kui Eestis lahingud lõpesid, veeti laskemoon ja sõjavarustus Männikult autodega nn aatomiaia juurde ja lõhati seal. Mõned relvad lendasid tervete-

Alma Kallioni artikkel „Saku alad suure sõja ajal“ on kirjutatud mälestuste põhjal, kasutatakse neid nimetusi, mis sõja ajal Sakus käibel olid. Toimetus

na metsa, kust poisid need leidsid. Lõhkamisplatsil olid omad tegemised. Näiteks tegid lapsed värvilisele raketile serva alla augu, koukisisid suurtükikuulide seest „makarone“, panid auku ja jooksid siis kiiresti ära, sest kohe käis pauk ja rakett lendas üles. Sarapuu poisid olid korjannud 10 vintpüssi, vanemal vennal oli aga kettaga kerge kuulipilduja, milles sai kasutada vintpüssi padruneid. Kaljul oli Prantsuse püss, millel laiema alumise otsaga dummkuulid. Padruneid hoidsid poisid keldri lael liiva sees, relvaladu oli neil Tammemäel blindaaži all. Ümbuskonna poistega korraldati metsas manöövreid ja lahinguid. Imekombel jäid kõik poisid ellu, kuid Vootele kaotas sõrmed.

Aga relvatest oli kasu ka. Tammemäe metsniku õues oli suur puuladu - talunikud viisid metsas tehtud normipuud sinna, sest muidu oleks need kohe ära varastatud. Ühel õhtul jooksis ema tuppa ja karjus: „Venelased varastavad puid!“ - olid oma autoga vaikselt kohale sõitnud. Edgar haaras oma kuulipilduja ja jooksis õue, järgnes tulistamise ragin, seejärel kihutasid vargad minema. Järgmisel nädalal uuriti isalt, kes tulistas. See vastas, et puulaol on relvastatud valve. Jäädi uskuma.

1944. aasta suvel magasid poisid lakas. Ühel ööl kostis mitu vintpüssilasku - tulistati majja. Üks kuul läks Heino venna padja kohal seina sisse. Oleks poiss voodis maganud, oleks ta surma saanud. Sama aasta sügisel, kui pere oli kodust ära, viisid vargad, ilmselt punaväelased, laudast kaks siga, aidast astjast liha, võid. See oli perele suur kaotus, andis tunda terve aasta. Röövimisi oli päris palju, kannatasid enamasti need, kes elasid metsataludes või suurte teede ääres.

Ühel päeval tulid Saku miilits ja üks korpuse mees Sarapuude koju: Aksel oli vintpüssiga „va-

hele jäänud“, talt oli relv ära võetud ja poissi sunniti näitama, kus on laskemoon. Sarapuude keldri laelt leiti padruneid täis kartulikott, Edgaril tuli see tehasesse viia. Poisid lubati kolme päeva jooksul üle kuulata. Hir-muga uputasid nad kõik relvad jökke. Ülekuulamisele neid ei kutsutudki, kuid sõjamängudega oli lõpp.

Hillar Kask meenutab, et Üksnurme ja Jälgimäe poisid olid samuti paugutamises huvitatud. Sõja alguses neil laskemoona polnud, kuid kui sakslased taganesid, jäi üht-teist huvitavat Jälgimäe kooli juurde mänikuisse. Nii leidsid poisid kasti väikesi ümmargusi käsigranaate, millega nad alguses midagi teha ei osanud - istusid ja nuputasid. Siis avastasid, et kui granaat rõngast üles tõsta, hakkab see susisema, kui õhku visata, hakkab süttik tööle. Poisid hakkasid pae-murrus granaatidega kaugust viskama. Kuid kasutatust leidsid ka õhutõrjepadrunid: poisid võtsid neil kuulid otsast ära ja panid fosfori põlema. Lisaks võtsid nad suurtel kahurikuulidel otsad ära ja koukisisid „makaronid“ välja - needki põlesid hästi.

Tolleaegsed mängud olid ohtlikud ja kooliõpetaja Jaak Puri pragas poistega. Väiksemaid haavu oli õpilastel küll ja küll, suurem õnnetus juhtus Leevinimelise poisiga, kes jäi sõrmedeta ja ühe silmaga. Hillarist veidi vanema Rihoga läks veel halvemini: ta hakkas kuulist peitliga laskemoona välja urgisema, kuul lõhkes ja poiss sai surmavalt haavata.

Pärast sõja lõppu korjati laskemoon igalt poolt kokku, kuid Hillar jättis endale pisut alles ka. Hiljem, kui külasel elektrit pandi, tuli postidele pae sisse augud teha. Hillar kasutas selleks oma allesjäänud laskemoona.

Südamlik kaastunne
lähedastele
RAISSA
KASTERPALU
kaotuse puhul.
Tõdva küla seltsing

Muutuvad vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnad Saku vallas

AS Saku Maja esitas juuli algul taotluse Konkurentsiametile Saku valla vee- ja kanalisatsiooniteenuse hindade kooskõlastamiseks. Praegu kehtiv hind on kinnitatud juba 2008. aastal. Uute hindade kooskõlastamise järel tõusevad peaaegu kõigi piirkondade ja kliendigruppide teenustetasud. Kui uued hinnad kooskõlastatakse, siis avalikustame need kohe ja uued hinnad hakkavad kehtima kuu peale avaldamist. Pikemalt järgmises lehes.

ASSAKU MAJA

Diabeetikute seltsingu koolitus

Möödunud kuul kohtus Saku diabeetikutega diabeediõde Tiina Mitt. Ta rääkis, kuidas õigesti insuliini süstida, ja tutvustas vale võtetega kaasnevaid tüsistusi.

Järgmine koolitus on 29. oktoobril kell 11 Saku Päevakeskuses. AINO KIIVER

Vabandus

Saku Sõnumite 12. oktoobri numbris ilmunud tänuavaldusse sattus viga. Palun vabandust! Tahan tänada noori, kes tulid pühapäeval, 30. septembril, omaalgatuslikult ja rõõmsameelselt Kiisa noortekeskusesse appi puid laduma. Aitäh teile, Sander Raizman, Andra Kelt, Cynthia Kiskonen, Steven Palmsalu, Mikk Polma, Timo Rätsep ja Jan-Erik Puss!

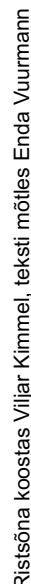
REILI RAAMAT

Saku Valla Noortekeskuse juhataja

Tänu

Südamlik tänu kõigile, kes
Arno Alunurme
igaviku teele lahkumisel meie
kaotusvalu jagasid ja meid
raskel hetkel toetasid.
Lesk ja pojad peredega

Avaldame sügavat kaastunnet
Oleg Kasterpalule perega
EMA
surma puhul.
Tõdva 7 maja elanikud

Kuulutused

Lapsehoidja Kiisalt koos 1,5-aastase pojaga otsib tööd. Võib tulla teie juurde koju või hoida lapsi oma kodus. 515 5755

Võtame tööle **tallitöötaja**. Vajalik kogemus hobuste hooldamise alal. Vajadusel elamispind. Asume Rahula külas Saku vallas. Info: 522 8872, Andrus

OÜ Rocco võtab tööle **koka ja koka abi**. Soovitatav eelnev töökogemus. Info tööpäevadel kell 9-17 tel 604 2380 või OÜ Rocco kontorist

Pakkuda tööd **juuksurile** Laagri Rimis Ilutakso ilusalongis. Töötasu kokkuleppel. Lisainfo saab info@ilutakso.ee või 5692 0346 Mari

Pakun **massaažiteenust koju või töökohale tulekuga**. Hind: 0,5 h seanss 14.- eur; 1,0 h seanss 19.- eur. Tel 505 6172

Aitame koostada teie majale **ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumentatsiooni**. info@arhipilk.com, tel 5660 0290

Liuguksed ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Telefon 522 1151. www.nagusul.ee

Saetöö, abi aiatöödel, võsaloikus, kuuseheki lõikamine. Tel 5554 7291

Ohtlike puude ja okste langeamine. Töö kiire ja korralik. Tööde teostamiseks kasutame tõstukeid ja erinevaid ronimisvahendeid. Helista 565 8686

Ohtlike puude hooldus, langes, saetööd! Tel 5551 2104

Kaeve- ja planeerimistööd laadur-ekskaavatoriga. Tellimine telefonil 550 5507

Puurkaevude rajamine, projekteerimine, pumbad. www.puurkaevud.ee 5191 2748
Müüa aastaringselt lahtiselt ja võrgus **kütte- ja kaminapuud, klotsid, tulehakatus** ning **saepuru** kotis, vedu tasuta. Tel 501 8594

Müüa **saetud ja lõhutud küttepuid** 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, märg). Kütteklots ja 30 cm kask 40 l võrkkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjääd. Tasuta transport. Knt: Saue, Sooja 3a, 5360 0375, halupuu24@hot.ee

Kuivad küttepuid, vedu hinnas. Kask 40 L 2,8 €, lepp 40 L 2,1 €, lepp lahtine 50 €/rm. Telefon 5342 9243

Toimetused kuulutuste ja reklaamide sisu eest ei vastuta.

VAASAN Baltic AS pakub tööd:

VAHETUSE JUHTIDELE, LIINIOPERAATORITELE, TAIGNAVALMISTAJATELE, PAGARITELE, PAKKIJATELE ja LAOTÖÖTAJATELE

Oskustööliste tööülesanded:

- Taigna ja pagaritoodete valmistamine tootmisliinidel vastavalt tootmisplaanile ja ettenähtud protseduuridele
- Liini seadmete ümberseadistamine ja puhastamine
- Regulaarsete tootmisraportite täitmine
- Toodete kvaliteedi tagamine protsessi käigus ja hügieenireeglite ning puhastusprogrammide järgimine

Kandideerimise eeldused:

- Töökogemus tootmises või suurköögis (kasuks tuleb töökogemus toiduainete- või pagaritööstuses)
- Rutiinitaluvus; süstemaatiline ja korrektne suhtumine töösse
- Soov õppida ja areneda meeskonnas
- Täpsus ja orienteeritus kvaliteedile

Pakume:

- Motiveerivat palka
- Meeldivat töökeskkonda vastvalminud tootmisüksuses
- Väljaõpet kohapeal ja vajadusel ka kontserni ettevõtetes Soomes või Rootsis
- Vahetustega tööd

Pakutavate ametikohtade detailse kirjelduse leiad CV-Online'ist www.cv.ee (otsingu märksõna: Vaasan).
NB! Tootmistöötajaid vajatakse kokku 100 ning värbamine kestab ka 2013. aastal.

Kontakt: tel 525 1778,
e-mail karin.kelder@vaasan.com
Asukoht: Kungla 2, Saue
(alates november 2012)
Koduleht: <http://www.vaasan.com>

P. Dussmann Eesti OÜ
vajab personali uuele
koristusobjektile

KOJAMEES

MASINIST

(vajalik eelnev töökogemus)

PUHASTUS- TEENINDAJAD

Töö asukoht:
Saku (tootmisruumid)
Töö algus:
01.11.2012
Kontakt:
Maidu Paaslepp,
GSM +372 509 0033

HUMANA

HUMANA SORTERIMISKESKUS OÜ VÕTAB TÖÖLE KASUTATUD RÕIVASTE JA JALATSITE SORTEERIJAJD.

Kaupu sorteeritakse ettevõttes kehtestatud kvaliteedikategooriate alusel. Sorteerija peab olema füüsiliselt vastupidav ning omama teadmisi rõivastest, kangastest, moesuundadest ja kaubamärkidest.

Pakume töötulemustest sõltuvat sissetulekut, tervisekontrolli tööandja kulul ja arvestatavat ostusoodustust.

Töökoht asub Saku vallas Tänassilma tehno-pargis Jälgimäe tee 13.
Tööaeg E-N kell 8–16.45, R kell 8–15.30.

CV palume saata personal@humana.ee
Kontakttelefon 601 2945, faks 601 2972

OÜ KIILI BETOON pakub tööd BETOONITÖÖLISTELE

(väljaõpe kohapeal)

ja kogemustega

TOOTMISJUHI

(soovit. eelnev töökogemus ca 10 a.)

Info tel. **5247173**

KIILIBETOON.EE

Kiisa Haagiste Rent

24 h = 10 €

Tel 56 566 006

KAUBAMAJA TURVATEENISTUS otsib oma meeskonda tublisid

TURVA- TÖÖTAJAJD SAKU SELVERISSE

Kaubamaja turvateenistus on Tallinna Kaubamaja AS-i poolt 2007. aastal loodud turvaettevõtte, mille eesmärk on kvaliteetse ja kõrgetasemelise turvateenuse osutamine kontserni ettevõtetele, kus täna töötab 160 inimest.

Töö kirjeldus: • objekti turvalisuse tagamine • kaupade ja vara säilimise kindlustamine • objekti avamine ja sulgemine klientidele

Uuelt meeskonnakaaslaselt ootame: • vanust alates 19 eluaastast • kohtulikult karistamata • eesti keele B2 taset • suhtlemisoskust, abivalmidust ja head pingetaluvust • meeskonnatöö väärtustamist ja suurt töötahet

Omalt poolt pakume: • põnevast tööst professionaalses meeskonnas • motiveerivat preemiasüsteemi ja pindlikku töögraafikut • pidevat täiendõpet ja arenguvõimalusi • häid sportimisvõimalusi

Tööle asumise aeg: niipea kui võimalik

Töö tüüp: täistööaeg või osaline tööaeg, palgatöötaja

Tasu alates: 480.- kuu

Kontaktisik: turvajuht Aleksandr Kuznetsov

Telefon: 51 79 234

E-mail: Aleksandr.Kuznetsov@kaubamaja.ee

SAKU MÕISA VÄRKSTOA ÕPITOAD

30.10 - Lillede meisterdamine (9 €)
6., 13.11 - Keraamiliste jõuluehete meisterdamine (22 €)
20.11 - Vilditud jõuluehete meisterdamine (12 €)
27.11 - Jõulukaartide meisterdamine (12 €)
Eelregistreerimine hiljemalt nädal aega enne e-postile
moisavarkstuba@gmail.com

Värkstoalahtiste uste päev on 4. novembril kell 12-16, toimuvad lühiõpitoad (5 €/in), avatud kohvik!

SAKU MÕISA PUBI Saku parim köök on avatud E-R 11.30-14.00, iga päev maitsvad päevamenüüd! Ettetellimisel pulmamenüüd, kohvipausid, grupimenüüd, õhtusöögid, buffeemenüüd ja saunamenüüd

Info www.sakumois.ee ♦ 6728 540 ♦ info@sakumois.ee

Tule pea jõulupidu Saku Pruulikojas!

Lõunasöögid, catering ja peolauad, sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee
Tel 650 8338 saku@pruulikoda.ee Tallinna mnt 2, Saku.
TERE TULEMAST!

ALEXELA KÜTUSETAKSO

toob Tallinna ja Harjumaa eramutele ning ettevõtetele ahjukütte mugavalt kohale!

Alates 1000. liitrist kohaletoomine TASUTA!

**KÜTUS
AHJU!**

Küsi hinnapakumist ja telli Kütusetakso:
www.alexela.ee/edk, hulgi@alexela.ee
Tööpäevadel kell 9-16:30
tel 6290 002, mob 5168 508

SAKU LOOMAKLIINIK

www.sakukliinik.eu

Loomaarst
Sinu lähedal

EELREGISTREERIMINE
551 0623 ■ 604 1997
AVATUD E-R 12.00-19.30

NOVEMBRIS ALUSTAB BEEBIDE VÕIMLEMINE

Kurtina lasteaia saalis
Vanusele 3k-1a
Info: titatunnid.lusti.ee
kairi@lusti.ee, 56461279

Riho Tali Õigusabi osutab nõustamisteenust õigusalastes küsimustes.

Täpsem info: www.rtoigusabi.ee
Kontakttelefon: 58 156 100,
E-post: web.zone.ee/rtoigusabi/

Võtan müüki ja üürile kinnisvara otse omanikult!

Anu Liibek, tel: +372 5661 8216,
kodumail.kv@gmail.com

Perekond soovib osta Saku ümbruses min 2 ha eramu ehitamiseks sobivat maad.

Tel 502 4493

PLEKK-KATUS pakub: Katuseplekk, sileplekk, lisaplekid, vihmaveesüsteemid

Vajadusel paigaldus.
Väga hea hind.
Tel 50 65 659, 6565 782
Kadaka tee 4, Tallinn

7. novembril kell 10-13 toimub Saku Valla Majas Eesti-Soome jalatsivabriku sügis- ja talvejalatsite müük.

Talvesaapad
lambavilla voodriga.
**Parimad
hinnapakumised!**

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaag / Tegevus*
29.10 08.30-17.00 Laskeharjutus
30.10 09.00-17.00 Laskeharjutus
08.30-17.00 Väliharjutus
31.10 08.30-18.00 Laskeharjutus
08.30-17.00 Väliharjutus
1.11 08.00-16.00 Laskeharjutus
09.00-17.00 Väliharjutus
2.11 08.30-17.00 Väliharjutus
5.11 09.30-23.59 Väliharjutus
10.00-23.59 Väliharjutus
6.11 00.01-23.59 Väliharjutus
09.00-16.00 Väliharjutus
00.01-17.00 Väliharjutus
7.11 00.01-23.59 Väliharjutus
09.00-16.30 Väliharjutus
8.11 00.01-23.59 Väliharjutus
09.00-16.30 Väliharjutus
9.11 00.01-23.59 Väliharjutus
10.00-17.00 Väliharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvaid. Väliharjutus: kasutatakse paukpadruneid ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid. NB! Vastavalt vajadusele teostab Päästamet harjutusväljal demineerimistöid. Lisainfo: 503 4102, männiku@mil.ee, <http://harjutusvali.mil.ee>

SOE JA SOODNE!

PUUMARKET

Puitbrikett 10 kg 1,69 €

1 alus = 93 x 10 kg **1,55 €**

Kütteklot 40 L 1,20 €

Puidu graanul 15 kg 3,49 €

1 alus = 67 x 15 kg **3,29 €**

www.puumarket.ee

Sakus kaubeldi raamatutega

Seekordsed raamatukogupäevad algasid Sakus 19. oktoobril: sellest päevast võib vallaraamatukogus vaadata näitust õpilaste eksliibrisekonkursi võidutöödest. Juba järgmisel päeval toimus aga Saku Valla Maja fuajees huvikeskuse raamatulaat. Kirjastustest olid kohal Koolibri, Sinisukk, Canopus, alternatiivsemaid teoseid müüsid kirjastus Nebadon ja MTÜ Lilleoru. Ema Virve Soovik-Uuetoa luulekogusid pakkus **Vesta Uuetoa**. Kaari Sillamaa Laste Kaunite Kunstide Kooli kirjastus Virgo müüs oma muusikalide CD-sid koos nootidega.

Muidugi võis laadal igauks raamatuid osta, müüa ja vahetada. Ja paljud huvilised just koduseid kasutatud raamatuid vaatama tulidki. Paraku oli neid, kes oma raamaturiulist teoseid laadale toonud, vähe. Ning sortiment oli neil suhteliselt sarnane.

Samal ajal, kui fuajees kirjandusega kaubeldi, sai raamatukogus eksliibriseid valmistada. Mida ja kuidas täpselt teha, õpetas graafik **Kaija Kesa**. Huvilisi oli parasjagu, kõik usinalt ametis. Mõni nii töösse süvenenud, et ei pannud ümbritsevat üldse tähele. Eksliibriseid valmis mõnel meistril üks, mõnel lausa mitu.

Laadapäeva lõpetas „kino“: pärastlõunal said kõik lapsed ja lapsemeelsed vallamaja suures saalis kogupe-refilmi „Potsu Trumm“ vaadata. ☺☺

Laat on äsja alanud, esimesed huvilised uudistavad väljapanekuid.

Eksliibrise valmistamine nõuab püsivust ja süvenemist. Fotod: ☺☺

Harju kiirmale meistrivõistluste noorteturniirilt toodi medaleid

Gustav Adolfi Gümnaasiumis õppiv Kaspar Uuselu Saku maleklubist tõusis noorteturniiril tugeva mänguga teisele kohale. Fotod: Valmar Ammer

Pronksmedali võitis Saku Gümnaasiumi õpilane Marcus Kruustük (paremal). Teda edestasid Andrei Solntsev ja Markus Kuusing. Pildil ka Iiti Miina Ulmas (kuni 14a).

Oktoobri keskel Saue valla kultuurikeskuses peetud võistlustel selgitati Harjumaa meistrid kiirmales. Parim sakulane oli **Kaspar Uuselu**, kes kuni 18aastaste hulgas pälvis 5 punktiga 7st hõbemedali. Kuni 10aastaste võistlusklassis võitis **Marcus Kruustük** elu esimesel võistlusel pronksmedali. 4. oli **Artur Ulmas**. Meeste turniiril oli parim sakulane **Mati Sepp** tulemusega 4,5 punkti 7st ja 6. koht. **HANSTOMSON**

KUHU MINNA

OKTOOBER

20.-30.

Raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“

Saku vallaraamatukogus. Ürituste kava raamatukogu kodulehel: <http://lib.sakuvald.ee>

26. kell 20

Hooaja alguse pidu Kiisa rahvamajas.

30. kell 17

Küttesüsteemide kasutamise ja hooldamise õpituba Saku vallaraamatukogus. Vt lk 16

NOVEMBER

2. kell 19.30

Hingedeõhtu Metsanurme Rehetares. Vt lk 16

3. kell 11-13

Lastehommik Saku Huvikeskuses 7-10aastastele. Käelised tegevused, mängimine, muinasjutude vestmine ja muud põnevat.

3. kell 19

Hingede tund Teaduse tänav. Hingedepäevale pühendatud kontsert Saku Valla Maja fuajees. Vt lk 16

6. kell 19

Viltmistehnikas kohvikannu-soojendaja ja tassialuste valmistamise kursuse I osa huvikeskuses ruumis 303. Juhendab Laura Telling. Kursuse tasu 14 €, lisandub materjali hind. Registreeruda huvikeskus@sakuvald.ee

7. kell 19

Gongide kontsert-meditatsioon Saku Valla Majas. Teraapiiline gongikontsert, gongidel mängib Kaia Karjatse. Selga mugav riietus, kaasa matt! Eelnevalt registreeruda huvikeskus@sakuvald.ee või telefonil 517 3760.

10. kell 12

Isadepäeva laupäev kogu perele naisansambli ja -kapelli saatel Kiisa rahvamajas. Kaasa löövad Aivar Riisalu ja Saku vabatahtlikud pritsimehed.

12. kell 19

Ülevallalise mälumängu „Saku ajukas“ II voor Saku Valla Maja saalis. Mängujuht Mart Vellama. Mänguga saab veel liituda!

NÄITUSED

Vallaraamatukogus Teaduse I

Rahvusraamatukogu rändnäitus „Minu raamat“.

Õpilaste eksliibrisekonkursi võidutööd. Kuni 18.11

Eksliibrise töötoas valminud tööde näitus (kuni 30.10)

Ootame Saku valla elanikke
küttesüsteemide
kasutamise ja
hoolduse
koolitus-
õpituppa

30. oktoobril kell 17
 Saku Vallaraamatukogu
 konverentsisaali

kohtuma
korstnapühkija
ja pottsepaga:

Tule küsi otse
 meistritelt!

KVT

Kütte- ja
 Ventilatsioonisüsteemide
 Teabekeskus

helisev udu
 hoiastab kauged hetki
 harras marraskuu

HINGEDEÕHTU

Metsanurme Rehetarzs

Juttu vestavad ja pilli mängivad:

Gina Uusala

Marika Liivik

Margit Kõrter

Erika Rausberg ja

Saku Muusikakooli Rahvamuusikaansambel

2. novembril 2012 kell 19:30

kohvik avatud alates kella 19:00

Laupäeval, 3. novembril kell 19 Saku Valla Majas

fuajee-kontsert

HINGEDE TUND TEADUSE TÄNAVAL

naisansambel Sakutarid
 Saku Muusikakooli
 ja Saku Huvikeskuse
 pilli- ja laululapsed

Saku
 Huvikeskus

Saku
Sõnumid
 aastast 1994

Ilmub 2 korda
 kuus

Väljaandja:
 Saku
 Vallavalitsus

Toimetused:
 Inna Mikli
 Ingrid Põder

**Reklaam ja
 kuulutused:**
 tel 6712 425,
 6712 435
 ss@sakuvald.ee

Tellimine:
 postkontorid
 (väljaande
 indeks 00952);
 toimetused,
 tel 6712 435
 ss@sakuvald.ee

HINNAKIRI
 1 kuu 0,90
 3 kuud 2,70
 6 kuud 5,40
 12 kuud 10,80